

Gonice na lata 2015-2020

Wrocław – Września 2014

Spis treści

Wstęp

.....	3
1. Charakterystyka wsi Gonice	4
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	9
3. Ocena mocnych i słabych stron	10
4. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną	13
5. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych	15

Spis rycin 16

Spis tabel 16

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości to dokument strategiczny, niezwykle istotny z punktu widzenia rozwoju najmniejszych jednostek administracyjnych, czyli sołectw bądź nawet pojedynczych wsi. Jego waga wynika jednak nie tylko z faktu, że wykorzystuje się go przy aplikowaniu o środki unijne (a jak wiadomo, w związku z nową perspektywą finansową, jest to temat szczególnie aktualny).

Programowanie rozwoju lokalnego to sprawa bardzo ważna, a przede wszystkim skomplikowana. Wszystkie jednostki funkcjonują w warunkach ogromnej konkurencji, a jednocześnie zmuszone są reagować na ciągle zmieniające się warunki otoczenia. Stąd tak istotne jest, aby wszelkie dokumenty strategiczne, a więc również Plany Odnowy Miejscowości, były na bieżąco aktualizowane i uwzględniały właśnie te zmieniające się okoliczności zewnętrzne i wewnętrzne. Tylko w takiej sytuacji władze lokalne będą w stanie wykorzystać pojawiające się szanse rozwojowe i zapobiec (lub przynajmniej znacząco ograniczyć) zagrożeniom.

Poza znaczeniem czysto finansowym, Plany Odnowy Miejscowości spełniają funkcję integracyjną, sprzyjają budowie tożsamości lokalnej oraz poczucia współodpowiedzialności za swoje miejsce. Należy zatem podkreślić, że Plan Odnowy Miejscowości Gonice ma charakter partycypacyjny i tworzony był przy szerokim i aktywnym udziale mieszkańców miejscowości. To bowiem mieszkańcy najlepiej znają swoją miejscowość, są w stanie określić jej niedostatki oraz atuty, a jednocześnie tylko w taki sposób można było zagwarantować, że dokument będzie odpowiadał rzeczywistości na ich potrzeby.

1. Charakterystyka wsi Gonice

Gonice położone są we wschodniej części gminy Września, powiecie wrzesińskim w południowo – wschodniej części województwa wielkopolskiego. Sołectwa położone w sąsiedztwie z Gonicami to Goniczki i Węgierki. Ponadto Gonice graniczą z gminą Strzałkowo. W ujęciu geograficznym wieś leży w pradolinie polodowcowej, w Krainie Wielkich Dolin, na wysoczyźnie poznańsko – gnieźnieńskiej¹. Przez wieś przepływa struga Wrześnicy – Rudnik.

Gonice przecina droga krajowa E-92 na długości ok. 3 km. Od wsi biegnie droga powiatowa nr 2945, która ma długość 1 km i prowadzi w stronę miejscowości Unia. Droga gminna nr 411518P prowadzi do Goniczek. Oprócz drogi krajowej teren wsi przecina linia kolejowa łącząca Paryż, Berlin, Warszawę i Moskwę. Niedaleko wsi biegnie autostrada A2. W miejscowości jest sieć wodociągowa, sieć elektryczna, telekomunikacyjna².

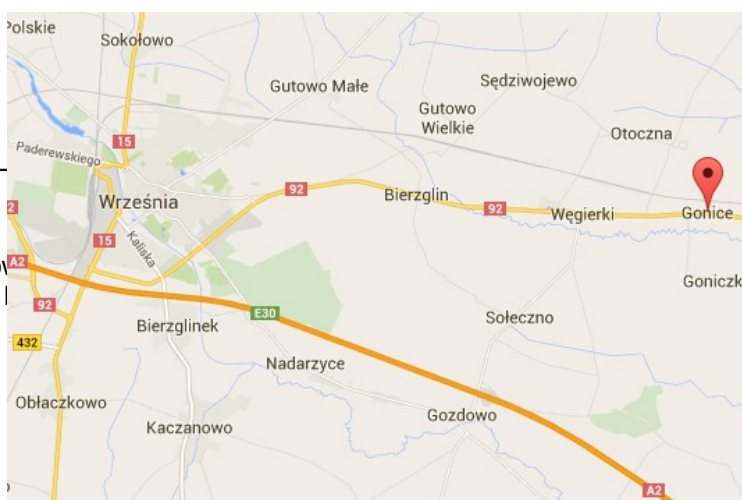

Ryc. 1 Gonice na mapie województwa wielkopolskiego

Źródło: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Gonice>

1

Plan Odnowy
² Plan Odnowy

Ryc. 2 Położenie sołectwa Gonice

Źródło: <https://www.google.pl/maps/place/Gonice/@52.3128636,17.5483273,12z/data=!4m2!3m1!1s0x4704c182f1480d55:0xc34f00c3685b0937?hl=pl>

Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z 1382 roku. W tym czasie ziemie dzisiejszego powiatu wrzesińskiego zasiedlano jako obszary rolne, co wiązało się z powstaniem wielu osad, w tym Gonice. Ziemie te znalazły się w posiadaniu rodziny Ostrorogów. W XIX wieku właścicielem wsi został Józef Łukomski, a jego majątek liczył 981 mórg. W tym czasie wieś zamieszkiwało 129 osób w 7 domostwach. Niegdyś Gonice nosiły niemiecką nazwę Neugausen, czyli Nowy Dwór. Po 1945 roku granicom wsi nadano ponownie pierwotny kształt³.

Powierzchnia sołectwa wynosi ok. 248,0251 ha, w tym 207,8156 ha stanowią grunty orne i użytki rolne (sady 1,4444, łąki 7,8477, pastwiska 5,5384). Gleby są tu dość żyzne, miejscowość otaczają pola uprawne. Głównie uprawia się tu zboże, rzepak, trawy nasienne, buraki cukrowe i ziemniaki. We wsi można spotkać szpaki, sikorki, jaskółki, sroki i wróble⁴.

Ryc. 3 Gonice, droga krajowa E-92

Źródło: <https://www.google.pl/maps/@52.3221643,17.7037947,3a,75y,87.49h,88.67t/data=!3m4!1e1!3m2!1skSXXJ86kyEseeKCf6FAITQ!2e0?hl=pl>

³ Plan Odnowy Miejscowości Gonice na lata 2010 - 2017

⁴ Plan Odnowy Miejscowości Gonice na lata 2010 - 2017

W niedalekiej odległości od Gonic znajdują się dwa ośrodki miejskie - Września i Słupca. Mieszkańcy wsi głównie tam zdobywają zatrudnienie. Skomunikowanie z innymi miejscowościami gminy Września oraz z miastem Września jest na dobrym poziomie⁵.

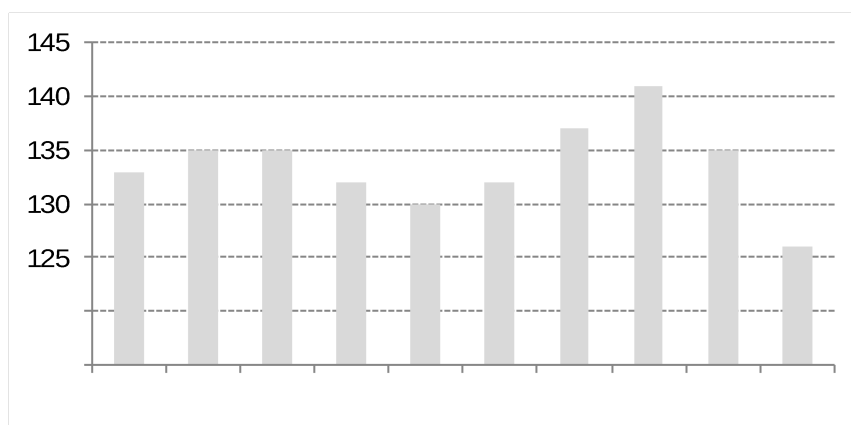

Ryc. 4 Skrzyżowanie drogi krajowej E-92 z drogą powiatową nr 2945. Krzyż w Gonicach.

Źródło: https://www.google.pl/maps/@52.3208061,17.7290881,3a,75y,132.94h,87.84t/data=!3m4!1e1!3m2!1snpzTRzYZwDydKxSrG1v_vw!2e0?hl=pl

Dzieci z Gonic uczą się w Samorządowej Szkole Podstawowej im. Gen. Tadeusza Kutrzeby w Otocznej, a młodzież gimnazjalna w tamtejszym gimnazjum.

Gonice według danych z 2013 roku zamieszkuje 126 osób i jest to najmniejsza liczba mieszkańców od 2004 roku.

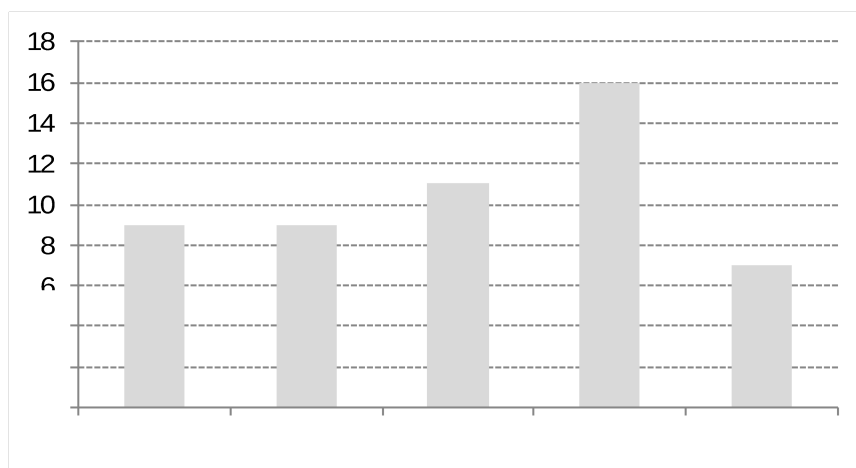

Ryc. 5 Ludność Gonic lata 2004 – 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Września

⁵ Plan Odnowy Miejscowości Gonice na lata 2010 - 2017

Według informacji z Krajowego Rejestru Sądowego w Gonicach nie ma żadnego przedsiębiorstwa. Natomiast według Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej na terenie wsi działają trzy podmioty gospodarcze, są to: Agrotech Baryczka Łukasz, Agrotech Baryczka Justyna, Sklep Spożywczo - Przemysłowy Teresa Jędrzejewska.

Ryc. 6 Bezrobotni – Gonice lata 2009 – 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy

Na terenie wsi nie ma także żadnej organizacji pozarządowej – według Krajowego Rejestru Sądowego. Jednak na jej terenie działa Stowarzyszenie Kobiet Gminy Września „Wrzoski”, mające swoją siedzibę we Wrześni⁶.

W Gonicach - według danych z 2013 r. - było siedmiu bezrobotnych na 126 mieszkańców. W roku 2012 na 135 mieszkańców przypadało 16 bezrobotnych. Obecnie liczba bezrobotnych jest najmniejsza od 2009 roku. Jest to jednak spowodowane spadkiem liczby ludności wsi.

W miejscowości działa wyremontowana świetlica wiejska. W ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013” zakupiono do niej niezbędne wyposażenie m.in. krzesła i stoły⁷. W miejscowości znajduje się zabytkowa kuźnia i dom pochodzące z 1904 roku. Na uwagę zasługuje duża aktywność mieszkańców w zakresie pielęgnowania dziedzictwa historycznego. W 2014 roku miało miejsce odsłonięcie pomnika upamiętniającego lokalizację

⁶ Plan Odnowy Miejscowości Gonice na lata 2010 - 2017

⁷ <http://www.wrzesnia.pl/porta1/strona/pid/2554.html>

cmentarza ewangelickiego w Gonicach. W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele władz lokalnych sołectwa i Gminy Września oraz miasta partnerskiego Garbsen z Dolnej Saksonii a także dyrektorowie i uczniowie partnerskiej szkoły IGS oraz wrzesińskiego Gimnazjum nr 2.

Ryc. 7. Odsłonięcie pomnika upamiętniającego cmentarz ewangelicki

Źródło: <http://wrzesnia.naszemiasto.pl/>

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Każda jednostka terytorialna, w tym także wieś czy sołectwo opiera swój rozwój na posiadanych zasobach, które je wyróżniają i mogą stanowić potencjał dla kreowania działań w zakresie odnowy czy rewitalizacji. Diagnoza przeprowadzona na rzecz sołectwa pozwoliła zagregować zasoby w trzy podstawowe grupy:

Zasoby przyrodnicze i historyczne

- kuźnia z 1904 r.
- dom mieszkalny z 1904 r.
- pomnik upamiętniający miejsce cmentarza ewangelickiego

Zasoby infrastruktury technicznej

- autostrada A2
- droga krajowa E-92
- droga powiatowa 2945
- drogi gminne
- sieć wodociągowa
- sieć elektryczna
- sieć telekomunikacyjna

Zasoby infrastruktury społecznej i kapitał społeczny

- świetlica wiejska
- działalność Stowarzyszenia Kobiet Gminy Września "Wrzoski",
- boisko oraz nowoczesny plac zabaw

3. Ocena mocnych i słabych stron

W etapie diagnostycznym poprzedzającym określenie celów i zadań bardzo pomocną i często stosowaną metodą pozyskiwania danych i lepszego poznania jednostki jest analiza SWOT. Jej nazwa stanowi akronim angielskich słów:

- **S**trengths (mocne strony),
- **W**eaknesses (słabe strony),
- **O**pportunities (szanse),
- **T**hreats (zagrożenia)

Tabela 1 Schemat analizy SWOT

		charakter oddziaływania czynnika	
		pozytywny	negatywny
czynniki	miejsce występowania wewnętrzne	S silne strony	W słabe strony
	miejsce występowania zewnętrzne	O szanse	T zagrożenia

Źródło: „Planowanie strategiczne. Poradnik dla pracowników administracji publicznej”

Czynniki wewnętrzne ze względu na ich charakter oddziaływania dzielimy na:

- mocne strony czyli atuty (czynniki wewnętrzne pozytywne) miejscowości to zjawisko bądź zasoby pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju jednostki, na które bezpośredni wpływ ma sama gmina (mieszkańcy, instytucje, władze samorządowe);
- słabe strony (czynniki wewnętrzne negatywne) to zjawisko bądź deficyty ograniczające możliwości rozwoju sołectwa, na które bezpośredni wpływ ma sama jednostka.

Podobnego podziału dokonać można analizując potencjalny wpływ czynników zewnętrznych. Szanse (czynniki zewnętrzne pozytywne) to zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju oraz osłabiają zagrożenia. Zagrożenia (czynniki zewnętrzne negatywne) – to wszystkie czynniki zewnętrzne, które postrzegamy jako bariery rozwoju jednostki, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. O ile możliwość kreowania mocnych stron i niwelowania jest w zasięgu naszych możliwości – możemy podejmować określone decyzje, o tyle zarówno na szanse jak i zagrożenia nie mamy wpływu występują one w otoczeniu i na ich występowanie mają wpływ inne podmioty. Możemy je jednak wykorzystywać i dostosowywać się.

W efekcie prac przeprowadzonych w trakcie warsztatów z mieszkańcami i liderami lokalnymi otrzymano cztery listy: silnych stron sołectwa (takich, które należy wzmacniać), słabych stron (takich, które trzeba niwelować), szans (tych, które należy wykorzystywać), oraz zagrożeń (tych, których należy unikać).

Analiza SWOT wsi Gonice

Mocne strony:

- położenie przy drodze krajowej E-92,
- dobre skomunikowanie z innymi miejscowościami gminy,
- świetlica wraz z wyposażeniem,
- świetlica środowiskowa organizująca półkolonie,
- aktywni mieszkańcy,
- solidarność w rozstrzyganiu problemów wewnątrz miejscowości,
- cykliczne imprezy,
- wykształcona młodzież.

Słabe strony:

- zły stan dróg gminnych,
- zły stan rowów melioracyjnych przy drodze krajowej 92,
- zły stan poboczy przy drodze powiatowej nr 2945,
- brak chodników,
- brak sieci gazowej,
- brak szamba dla świetlicy,
- zły stan budynku świetlicy,
- brak oświetlenia przy niektórych domach,
- duża liczba osób uzależnionych od alkoholu,

- zmniejszająca się liczba mieszkańców.

Szanse:

- możliwość pozyskania środków z funduszy europejskich w nowej perspektywie finansowej ,
- możliwość pozyskania innych, zewnętrznych środków pomocowych.

Zagrożenia:

- duża konkurencja w staraniu się o środki unijne,
- migracje ludności do ośrodków miejskich,
- zanieczyszczenia i hałas związane z drogą krajową E-92.

4. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną

W Gonicach po przeprowadzeniu modernizacji infrastruktury technicznej wzrośnie bezpieczeństwo zarówno mieszkańców, jak i osób przejeżdżających przez wieś. Poprawie ulegnie jakość życia, znacznie polepszą się warunki podróżowania przez miejscowość. Dobrze działająca infrastruktura społeczna pozwoli mieszkańcom na organizację wydarzeń okolicznościowych. Gonice mają szansę, przy jeszcze większym zaangażowaniu mieszkańców, stać się miejscem, gdzie zintegrowana społeczność dba o dobro wspólne. Wynikiem szeregu takich działań może być powstanie organizacji pozarządowej działającej dla rozwoju Gonic.

Przy wykorzystaniu środków zewnętrznych wieś może stworzyć dogodne warunki dla podróżujących z terenu całego kraju, jak i społeczności gminy Września, stając się miejscem bezpiecznej podróży i wypoczynku.

ROZBUDOWA INFRASTRUKTURA TECHNICZNEJ

Jedną z ważniejszych inwestycji na terenie Gonic, jakie trzeba zrealizować, jest naprawa drogi gminnej na długości 400 m. Konieczna prace obejmują naprawę i położenie nawierzchni asfaltowej. Poprawi to bezpieczeństwo i komfort jazdy dla podróżujących przez wieś. Konieczne jest znalezienie środków finansowych na budowę chodników ze względu na bezpieczeństwo mieszkańców. Wieś wymaga podłączenia do sieci gazowej.

MODERNIZACJA I ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

Najpilniejszą inwestycją w sferze infrastruktury społecznej jest remont świetlicy, który rozpoczął się już kilka lat temu. Obecnie niezbędne jest wybudowanie i montaż

szamba o pojemności ok. 6 m³, wymiana lub renowacja drewnianej podłogi w świetlicy, remont dachu (m.in. położenie papy termozgrzewalnej - ok. 100 m²).

Mieszkańcy Gonic mogą w przyszłości założyć organizację pozarządową działającą na rzecz rozwoju wsi. Współpraca takiej organizacji z innymi organizacjami z terenu gminy Września pozwoli na wypromowanie miejscowości, przyczyni się do integracji mieszkańców i da szansę na zdobycie zewnętrznych środków finansowych dla Gonic.

5. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych

Tabela 2 Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych

Zadanie	Opis przedsięwzięcia	Szacunkowy koszt inwestycji	Termin realizacji	Planowane źródła finansowania
POPRAWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ				
Remonty dróg	Naprawa i wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej na drodze gminnej w Gonicach na odcinku 400 m	150 000 zł	2016 - 2021	środki własne gminy,
Udrożnienie rowów melioracyjnych	Rowy przy drodze krajowej NR 92	100 000 zł	2017 - 2021	środki własne gminy
MODERNIZACJA I ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ				
Remont świetlicy wiejskiej	montaż szamba 6m ³	5 000 zł	2015 - 2020	środki własne gminy, fundusz sołecki
Remont świetlicy wiejskiej	Renowacja drewnianej podłogi	5 000 zł	2016 - 2020	środki własne gminy, fundusz sołecki
Remont świetlicy wiejskiej	Remont dachu	150 000 zł	2015 - 2020	środki własne gminy, fundusz sołecki

Źródło: opracowanie na podstawie wniosków inwestycyjnych

Spis rycin

- Ryc. 1 Gonice na mapie województwa wielkopolskiego 4
- Ryc. 2 Położenie sołectwa Gonice 5
- Ryc. 3 Gonice, droga krajowa E-92 6
- Ryc. 4 Skrzyżowanie drogi krajowej E-92 z drogą powiatową nr 2945. Krzyż w
Gonicach. 6
- Ryc. 5 Ludność Gonic lata 2004 – 2013 7
- Ryc. 6 Bezrobotni – Gonice lata 2009 – 2013 7
- Ryc. 7. Odsłonięcie pomnika upamiętniającego cmentarz ewangelicki 8

Spis tabel

- Tabela 1 Schemat analizy SWOT.....10
- Tabela 2 Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych.....15

Przewodniczący Rady Miejskiej we Wrześni

/-/Waldemar Grześkowiak